

An aerial night photograph of a modern urban development in Helsinki. The image shows several multi-story apartment buildings with white facades and dark roofs. A prominent feature is a large, illuminated, angular structure in the center, possibly a public space or a large entrance. The surrounding area includes parking lots, streets, and other buildings, all lit up at night.

KAUPPAKAMARI

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALAKATSAUS

4 | 21

12.1.2022

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALAKATSAUS

JULKAISIJA

Helsingin seudun kauppakamari

Kalevankatu 12, 00100 Helsinki,
puh. (09) 228 601
www.helsinki.chamber.fi

TOIMITUS

Kaupunkitutkimus TA Oy

Paciuksenkatu 19, 00270 Helsinki
www.kaupunkitutkimusta.fi

LISÄTIETOJA

Johtaja Markku Lahtinen
Helsingin seudun kauppakamari
puh. +358 50 571 3564
markku.lahtinen@chamber.fi

Toimitusjohtaja, tutkija Seppo Laakso
Kaupunkitutkimus
puh. 0500 970 082
seppo.laakso@kaupunkitutkimusta.fi

Tutkija Tamás Lahdelma
Kaupunkitutkimus
tamas.lahdelma@kaupunkitutkimusta.fi

ULKOASU

Voor Oy

kari@voor.fi

Kannen kuva: Lev Karavanov. Asuntorakentamista Helsingissä.

Toimialakatsauksen verkkojulkaisu

www.kaupunkitutkimusta.fi
www.helsinki.chamber.fi

12.1.2021

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALAKATSAUS

4 | 21

SISÄLLYS

SUHDANNEKUVA	4
HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE	6
TOIMIALOJEN VERTAILU	8
TEOLLISUUS	10
RAKENTAMINEN	12
KAUPPA	14
MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA	16
RAHOITUSTOIMINTA	18
PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE	20
INFORMAATIO JA VIESTINTÄ	22
KULJETUS JA VARASTOINTI	24
PALVELUT KOTITALOUKSILLE	26
YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UUDELLAMAALLA	28

VAIHTUVA TEEMA

RAKENTAMINEN HELSINGIN SEUDULLA	30
--	----

SUHDANNEKUVA

Helsingin seudun tuotannon kasvu edellisvuoteen verrattuna jatkui kuluvan vuoden heinä-syyskuussa. Myös seudun henkilöstömäärä kasvoi edelleen. Tämän katsauksen uusimmat tiedot ovat vuoden 2021 kolmannelta neljännekseltä.

Helsingin seudun tuotannon trendin vuoden 2020 lopussa alkanut kasvu jatkui kuluvan vuoden alkupuolella. Ennakkoarvion mukaan trendi pysyi ennallaan vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden seudun tuotanto oli heinä-syyskuussa arvion mukaan prosentin korkeammalla tasolla. Kustannusten voimakas nousu hidasti merkittävästi tuotannon reaalisen arvon kehitystä erityisesti teollisuudessa ja rakentamisessa. Vuoden toisella neljänneksellä tuotanto kasvoi seudulla noin 6 %. Koko maan tuotanto kasvoi edellisvuodesta hei-

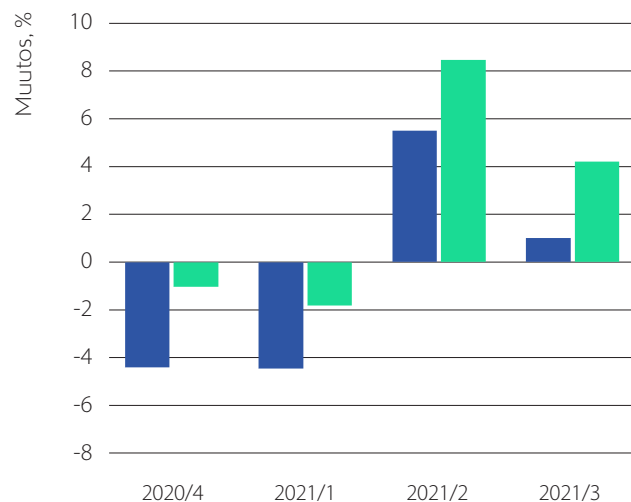
nä-syyskuussa 4 %. Viimeksi kuluneen vuoden aikana tuotanto oli Helsingin seudulla keskimäärin vajaat 5 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2016. Koko maassa tuotanto on kasvanut 4 % vertailuvuoden tasosta.

Koronaviruspandemia heikensi suhdan-netilannetta maaliskuusta 2020 alkaen nopeasti ja kehitys jatkui sen jälkeen heikkona useilla aloilla. Liiketoiminta kääntyi kuitenkin nousuun vuoden toisella neljänneksellä lähes kaikilla päätoimialoilla ja kasvu jatkui useilla aloilla myös vuoden kolmannella neljänneksellä. Ennakkoarvion mukaan Helsingin seudun jalostusaloista teollisuudessa liikevaihdon kasvu vuotta aikaisempaan verrattuna jatkui ja rakentamisessakin liikevaihdon lasku edellisvuodesta taittui kuluvan vuoden heinä-syyskuussa. Liiketoiminta nousi kaikilla Helsingin seudun palvelualoilla vuotta aiemmasta. Kasvu vuoden takaiseen nähden oli voimakkainta informaatio- ja viestintäalalla. Myös pandemian aikana jyrkästi laskeneiden majoitus- ja ravitsemistoiminnan, kuljetus- ja varastointialan sekä kotitalouspalveluiden liiketoiminta kasvoi edellisvuodesta. Kol-

mannen neljänneksen kasvusta huolimatta liiketoiminnan taso on kuitenkin näillä aloilla vielä huomattavasti pandemiaa edeltänyttä tasoa alempana. Alueen yritysten myönteiset suhdanneodotukset tasaantuivat hieman alkusyksyn aikana palvelualoilla, mutta pysyivät ennallaan teollisuudessa ja rakentamisessa.

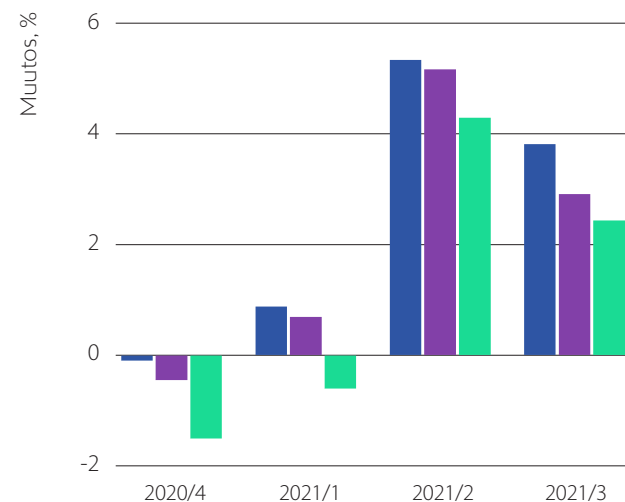
Helsingin seudun työllisten ja työpaikkojen määrien kehitystä kuvaavat trendit kääntyivät kasvuun vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä ja trendien kasvu jatkui kuluvan vuoden alkupuolella. Trendien kasvu kuitenkin tasaantui heinä-syyskuussa. Seudun työllisten määrä oli kolmannella neljänneksellä noin 4 % ja työpaikkojen määrä 3 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Myös koko maan työllisten määrän trendin kasvu tasaantui heinä-syyskuussa. Vuoden takaiseen verrattuna työllisten määrä nousi koko maassa vuoden kolmannella neljänneksellä reilut 2 %. Viimeksi kuluneen vuoden aikana sekä Helsingin seudun työllisten että työpaikkojen määrät olivat 8 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2016. Koko maassa työllisten määrän taso on noussut 5 % vertailuvuoteen nähden.

SUHDANNEKUVA

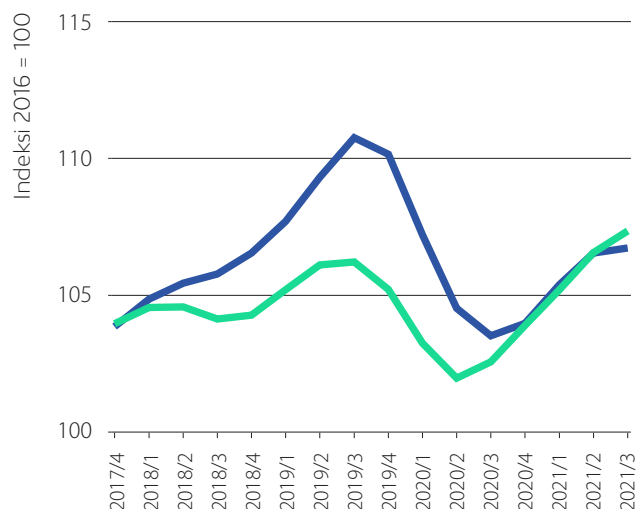
Tuotanto Helsingin seudulla ja koko maassa, muutos (%) edellisestä vuodesta.

■ Helsingin seutu
■ Koko maa

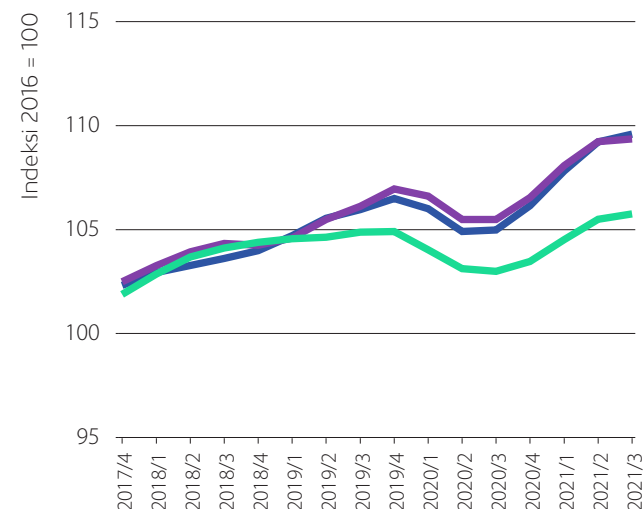
Työlliset ja työpaikat Helsingin seudulla sekä työlliset koko maassa. Muutos edellisestä vuodesta (%).

■ Työlliset Helsingin seutu
■ Työpaikat Helsingin seutu
■ Työlliset koko maa

Tuotanto Helsingin seudulla ja koko maassa.

■ Helsingin seutu
■ Koko maa

Työlliset ja työpaikat Helsingin seudulla sekä työlliset koko maassa.

■ Työlliset Helsingin seutu
■ Työpaikat Helsingin seutu
■ Työlliset koko maa

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE

Helsingin seutu on maan suurin ja kansainvälisin yritystoiminnan keskittymä. Seudun yritystoiminta on erikoistunut informaatioaloihin, tukkukauppaan ja logistiikkaan sekä liike-elämän ja rahoituksen palveluihin. Helsingin seudulla, jonka maapinta-ala on 1,2 % koko maasta, asuu 28 % Suomen väestöstä, sijaitsee 32 % maan työpaikoista ja tuotetaan 37 % maan bruttokansantuotteesta.

Helsingin seutu

Helsingin seudun väkiluku oli ennakkotiedon mukaan 1 534 200 vuoden 2021 lokakuussa. Työvoimatutkimuksen mukaan seudulla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 774 200 työllistä ja 818 000 työpaikkaa. Alueen bruttokansantuote oli vuonna 2020 noin 86 miljardia euroa.

Toimialarakenne

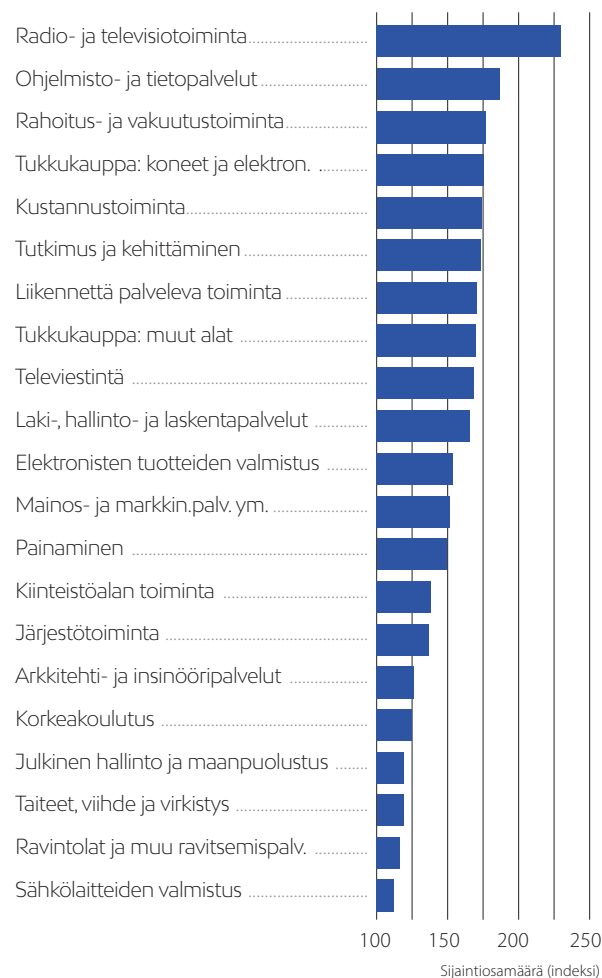
Helsingin seudun elinkeinorakenne on hyvin palveluvaltainen. Seudun työpaikoista 16 % on jalostuksessa, 60 % kaupan ja muiden markkinapalveluiden toimialoilla sekä 24 % julkisissa palveluissa. Erityisesti kaupan ja muiden markkinapalvelualojen osuudet ovat Helsingin seudulla huomattavasti suurempia kuin koko maassa. Julkisten palveluiden työpaikkaosuus on seudulla jonkin verran pienempi ja jalostuksen osuus huomattavasti pienempi kuin koko maassa. Alkutuotannon merkitys Helsingin seudun toimialarakenteessa on marginaalinen.

Erikoistumisalat

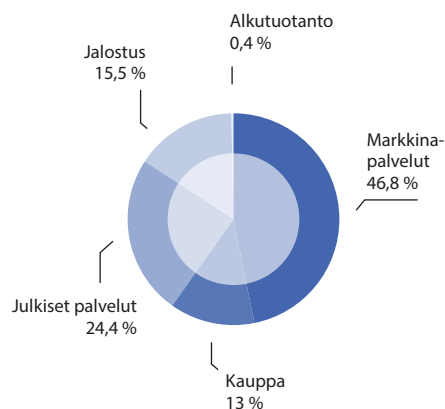
Helsingin seudun elinkeinotoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla seudun kunkin toimialan työpaikkaosuus koko maan vastaavaan osuuteen. Näiden niin sanottujen sijaintiosamääräindeksien perusteella Helsingin seutu on suuntautunut vahvimmin informaation tuotantoon ja välitykseen, tukkukauppaan ja muuhun logistiikkaan, liike-elämän ja rahoituksen palveluihin, muihin erikoistuneisiin palvelualoihin, korkean teknologian teollisuuteen, tutkimukseen, kehittämiseen ja korkeakoulutukseen sekä toimintoihin, jotka liittyvät seudun rooliin maan hallinto- ja päätöksentekokeskuksena. Helsingin seudun erikoistumisprofiili poikkeaa ratkaisevasti muiden Suomen suurien kaupunkialueiden profiileista.

Helsingin seudun vahvimmat erikoistumisalat

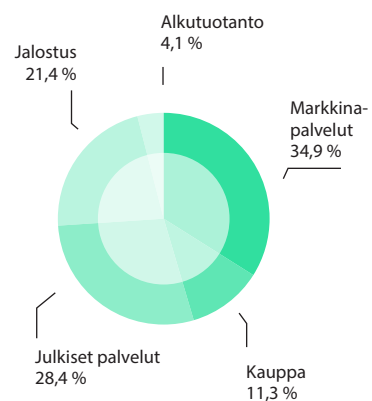
Indeksi, koko maa = 100

Päätoimialojen osuus (%) Helsingin seudun työpaikoista 2020

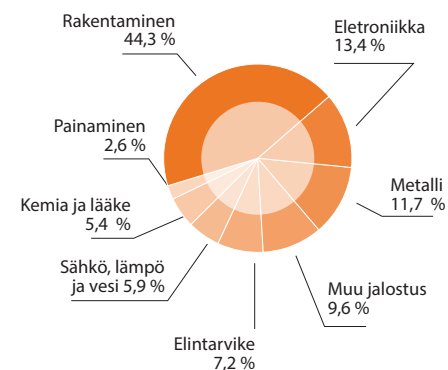

Päätoimialojen osuus (%) koko maan työpaikoista 2020.

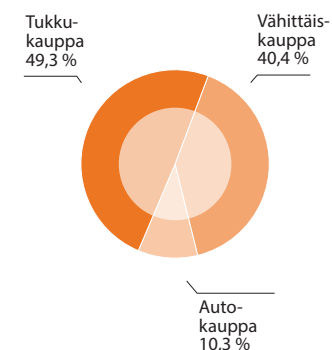

Työpaikkojen toimialajakauma Helsingin seudun päätoimialoilla 2020

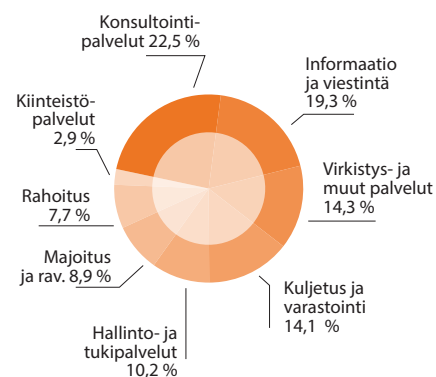
Jalostus

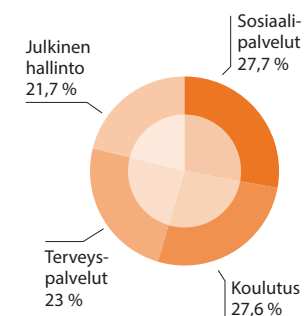
Kauppa

Markkinapalvelut

Julkinen hallinto ja hyvinvointipalvelut

TOIMIALOJEN VERTAILU

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto ja henkilöstömäärä kasvoivat edellisvuoteen verrattuna vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä.

Yritysten liikevaihto ja palkkasumma

Talouden aktiivisuuden eroja toimialojen välillä verrataan oheisissa kuvioissa käyttäen indikaattoreina liikevaihtoa ja palkkasummaa (rahoitustoiminnassa ei liikevaihtoa). Muutokset esitetään nimellisinä poistamatta inflaation vaikutusta.

Helsingin seudun yritysten yhteenlaskettu liikevaihto nousi ennakoarvion mukaan vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna 8 %. Edellisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 12 %. Kuluttajahinnat nousivat vuoden takaiseen nähden 2,2 %, rakennuskustannukset 7,9 %, tukkuhinnat 10,7 % ja teollisuuden tuottajahinnat 16,5 %.

Liikevaihto kasvoi kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä edellisvuodesta kaikilla päätoimialoilla. Liikevaihdon kasvua oli eniten teollisuudessa, jossa liikevaihto nousi arvion mukaan 12 %. Liikevaihto kasvoi arvion mukaan yli kymmenyksen myös informaatio- ja viestintäalalla.

Yritysten yhteenlasketun palkkasumman kasvu edellisvuodesta jatkui vuoden kolmannella neljänneksellä. Palkkasumma kasvoi kaikilla päätoimialoilla. Kasvu vuoden takaiseen verrattuna oli voimakkainta informaatio- ja viestintäalalla.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 16 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2016. Seudun yritysten palkkasumma on kasvanut 18 % vertailuvuoden tasosta. Kuluttajahinnat ovat nousseet noin 5 % vuoteen 2016 verrattuna. Liikevaihto on kasvanut vertailuvuoden tasoon nähden eniten teollisuudessa, rakentamisessa sekä informaatio- ja viestintäalalla. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan, kuljetuksen ja varastoinnin sekä kotitalouksien palveluiden liikevaihto on selvästi alle vuoden 2016 tason.

Henkilöstömäärä päätoimialoilla

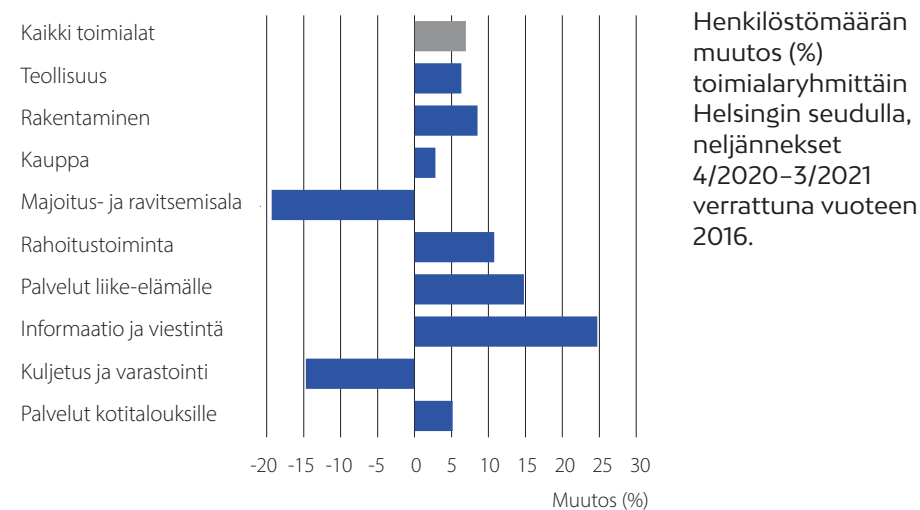
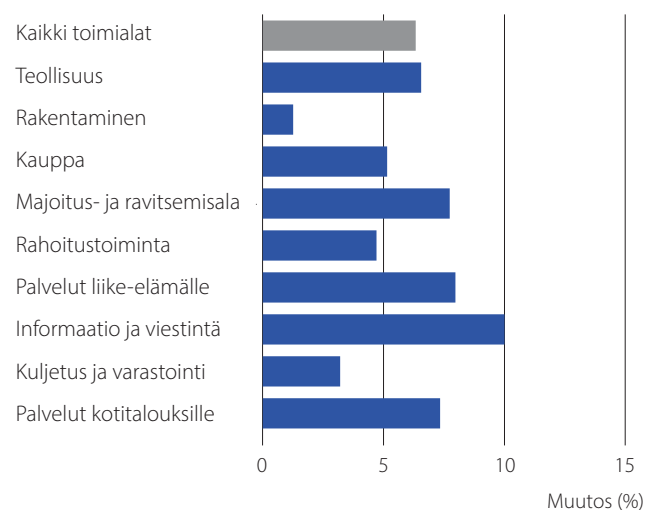
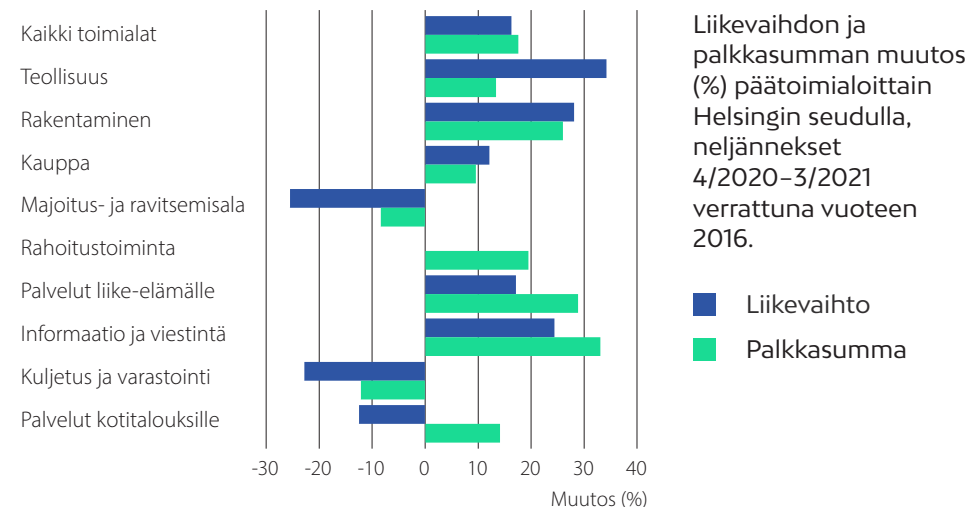
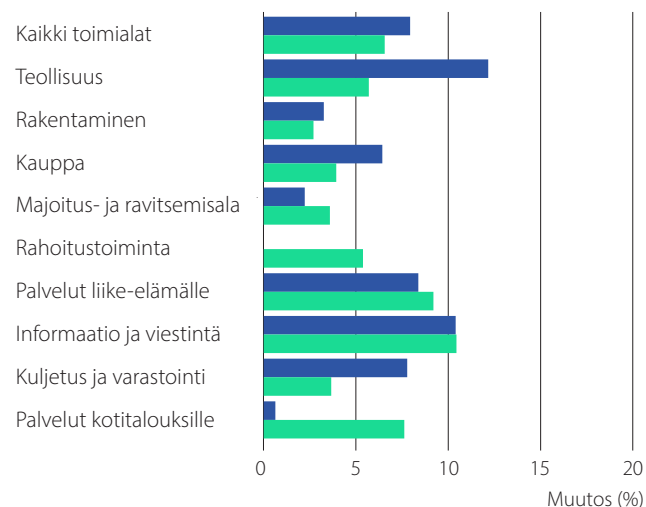
Henkilöstömäärä-indikaattori kuvaa Helsingin seudulla toimivissa yrityksissä ja muissa organisaatioissa tehtyjen henkilötyövuosien määrää.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli heinä-syyskuussa 6 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Henkilöstömäärä kasvoi kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä edellisvuodesta kaikilla päätoimialoilla. Kasvu oli voimakkainta informaatio- ja viestintäalalla.

Seudulla toimivien yritysten henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 7 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2016. Henkilöstömäärän kasvua on ollut vertailuvuoden tasoon nähden keskimääräistä enemmän informaatio- ja viestintäalalla, liike-elämän palveluissa, rahoituksessa sekä rakentamisessa.

TOIMIALOJEN VERTAILU

TEOLLISUUS

Teollisuusyritysten liiketoiminnan kasvu vuoden takaisesta jatkui

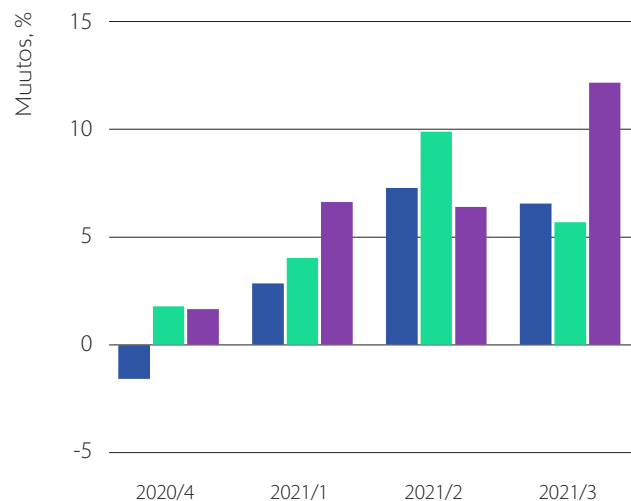
Helsingin seudulla toimivien teollisuusyritysten liikevaihdon trendin kasvu jatkui vuoden 2020 alkupuolen notkahduksen jälkeen viime vuoden loppupuolella ja kuluvan vuoden alkupuoliskolla. Trendi kasvoi ennakoarvion mukaan edelleen heinä-syyskuussa. Edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna liikevaihto oli arvion mukaan vuoden kolmannella neljänneksellä 12 % korkeammalla tasolla. Teollisuusyritysten liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Teollisuuden tuottajahinnat nousivat selvästi heinä-syyskuussa. Edellisvuoteen nähden tuottajahinnat olivat vuoden kolmannella neljänneksellä 17 % korkeammalla tasolla. Helsingin seudun teollisuuden liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 34 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2016. Samana aikana teollisuuden tuottajahintojen taso on noussut 12 %.

Teollisuus, sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, vesi- ja jätevesihuolto, jäte- ja ympäristöhuolto, kaivostoiminta

Teollisuuden henkilöstömäärän ja palkkasumman trendien kasvu tasaantui kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen verrattuna teollisuusyritysten henkilöstömäärä oli heinä-syyskuussa noin 7 % korkeammalla tasolla. Alan palkkasumma nousi edellisvuodesta 6 %. Helsingin seudun teollisuusyritysten henkilöstömäärä on vuoteen 2016 verrattuna 6 % ja palkkasumma 13 % korkeammalla tasolla.

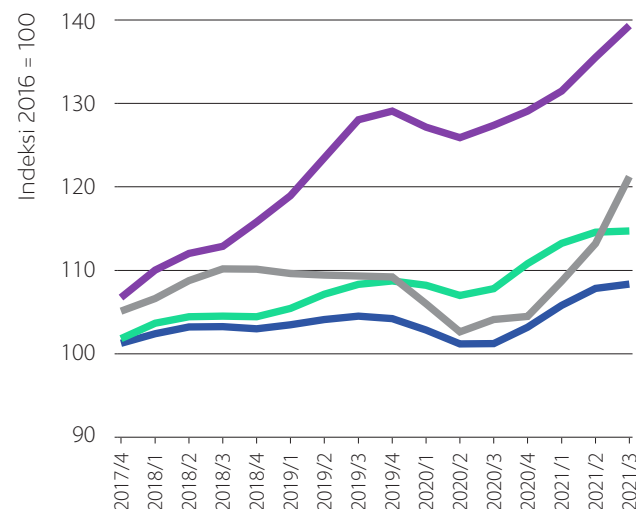
Helsingin seudun teollisuusyrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 69 800 työpaikkaa.

TEOLLISUUS

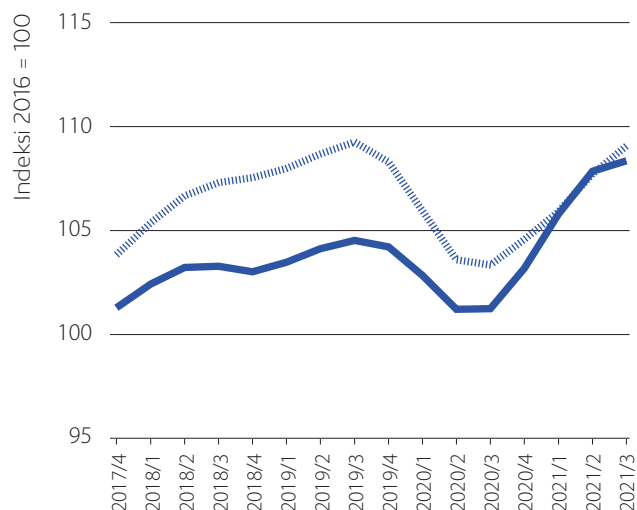
Teollisuuden henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

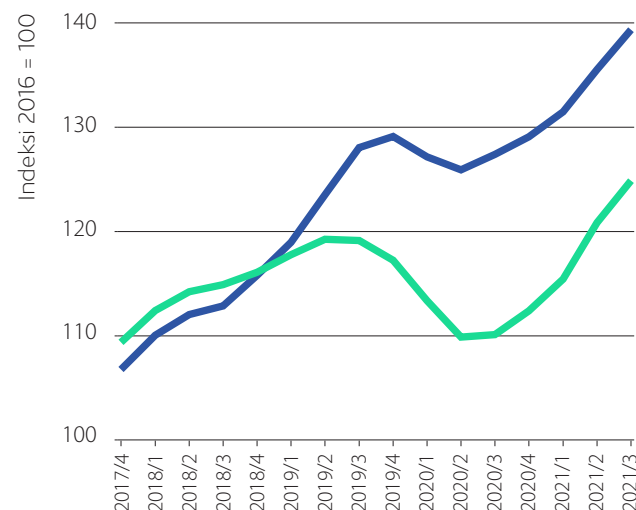
Teollisuuden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Teollisuuden tuottajahinnat

Henkilöstön määrä teollisuudessa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Teollisuus
- Kaikki toimialat

Teollisuuden liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

RAKENTAMINEN

Rakentamisen liiketoiminta kasvoi edellisvuodesta

Talonrakentaminen, maa- ja vesirakentaminen, erikoistunut rakennustoiminta

Rakennusalan liikevaihdon trendi kääntyi kasvuun kuluvaan vuoden toisella neljänneksellä ja ennakoarvion mukaan trendin kasvu jatkui heinä-syyskuussa. Arvion mukaan alan liikevaihto oli vuoden kolmannella neljänneksellä 3 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset nousivat vuoden takaisesta 8 %. Alan liikevaihdon trendi kasvoi valtakunnallisestikin. Vuoteen 2016 nähden rakennusalan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla keskimäärin 28 % korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset ovat nousseet samana aikana reilut 6 %.

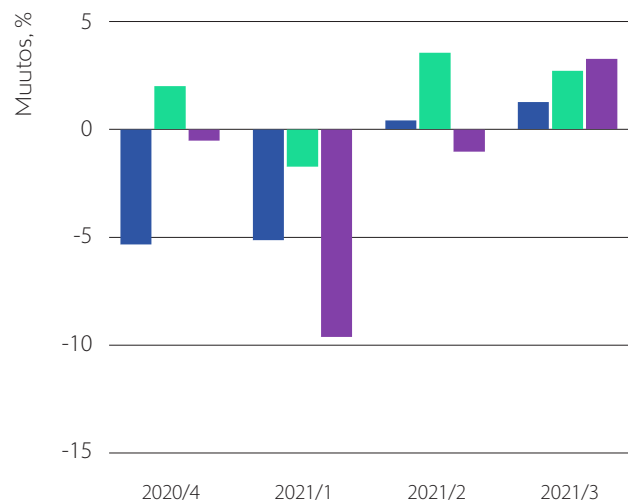
Rakennusyritysten palkkasumman trendi kasvoi edelleen vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen verrattuna palkkasumma oli heinä-syyskuussa 3 % korkeammalla tasolla. Alan henkilöstömää-

rän trendin vuoden toisella neljänneksellä alkanut kasvu jatkui. Edellisvuoteen nähden alan henkilöstömäärä oli heinä-syyskuussa prosentin korkeammalla tasolla. Vuodesta 2016 rakennusalan palkkasumma on kasvanut 26 %. Vertailuvuoteen nähden henkilöstömäärä on kasvanut alalla 9 %.

Helsingin seudun rakennusalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 56 800 työpaikkaa.

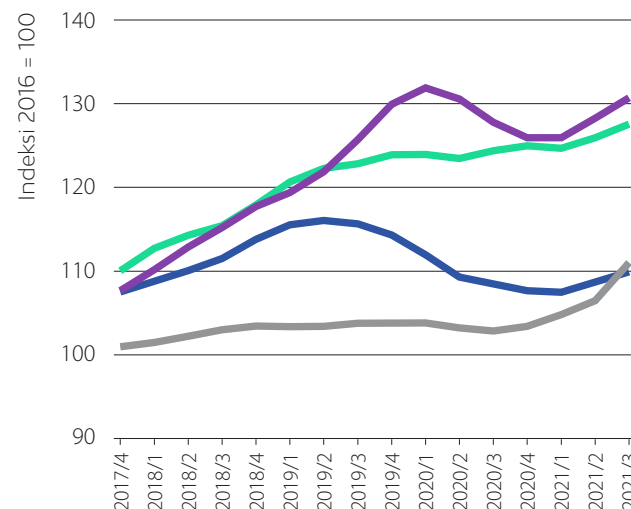

RAKENTAMINEN

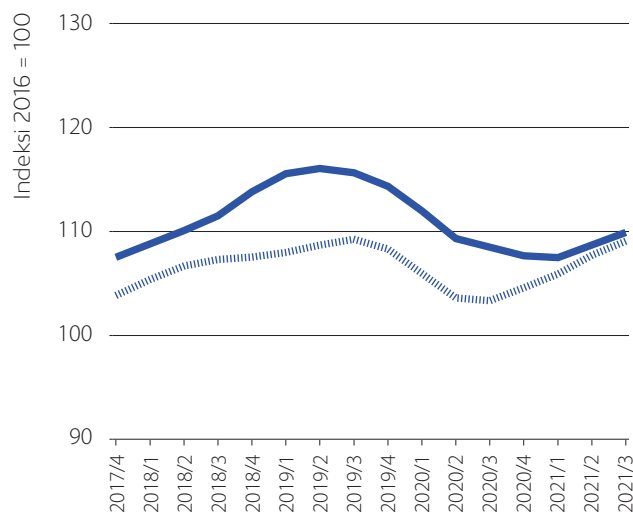
Rakentamisen liikevaihto, palkkasumma ja henkilöstömäärä Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

■ Henkilöstö
■ Palkkasumma
■ Liikevaihto

Rakentamisen henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

■ Henkilöstö
■ Palkkasumma
■ Liikevaihto
■ Rakennuskustannukset

Henkilöstön määrä rakentamisessa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

— Rakentaminen
— Kaikki toimialat

Rakentamisen liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

— Helsingin seutu
— Koko maa

KAUPPA

Kaupan alan liiketoiminnan kasvu edellisvuodesta jatkui

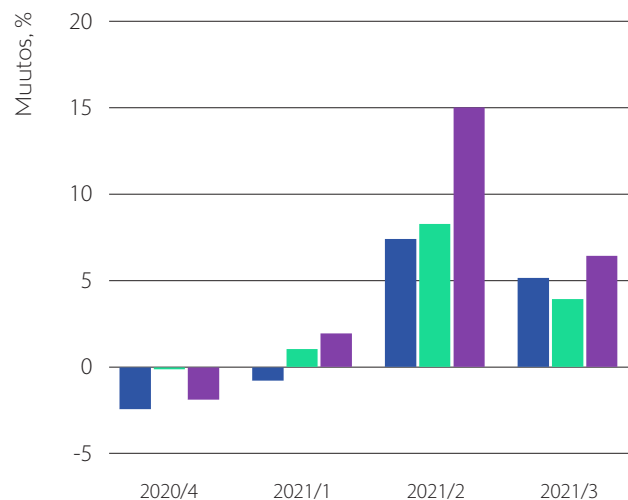
Tukkukauppa, agentuuritoiminta, vähittäiskauppa, moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaus, polttoaineen vähittäismyynti

Kaupan liikevaihdon trendin vuoden 2020 lopussa alkanut nousu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvaan vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden alan liikevaihto oli arvion mukaan 6 % korkeammalla tasolla. Kaupan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös koko maassa. Tukkuhinnat nousivat heinäsyyskuussa edelliseen vuoteen verrattuna 11 % ja kuluttajahinnat 2 %. Kaupan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla 12 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2016. Tukkuhinnat olivat keskimäärin 13 % vertailuvuotta korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet vajaat 5 % vuoteen 2016 nähden.

Kaupan alan palkkasumman trendin kasvu jatkui kuluvaan vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen verrattuna alan palkkasumma nousi 4 %. Myös kaupan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui heinäsyyskuussa. Henkilöstömäärä nousi 5 % vuotta aikaisempaan nähden. Vuoteen 2016 verrattuna alan palkkasumma on kasvanut 10 %. Kaupan alan henkilöstömäärä on vertailuvuotta 3 % korkeammalla tasolla.

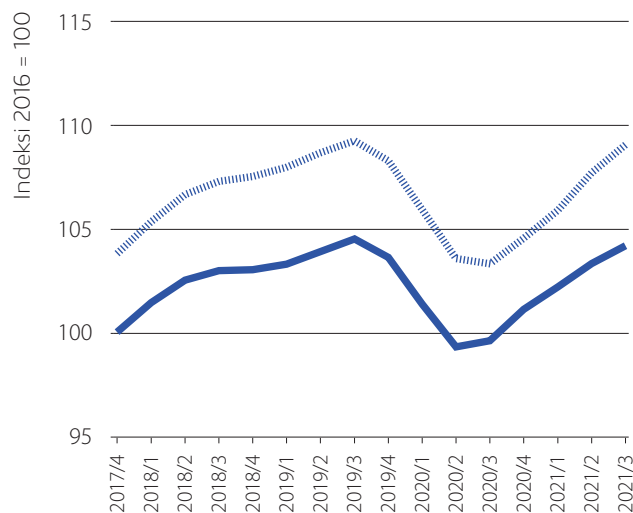
Työvoimatutkimuksen mukaan kaupan toimialalla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 106 700 työpaikkaa Helsingin seudulla.

KAUPPA

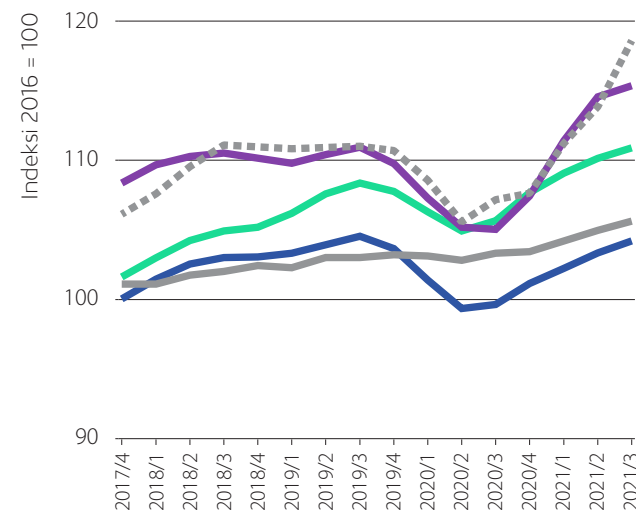
Kaupan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

Henkilöstön määrä kaupan alalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Kauppa
- Kaikki toimialat

Kaupan henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Kuluttajahinnat
- Tukkuhinnat

Kaupan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA

Majoitus, ravitsemistoiminta

Majoitus- ja ravitsemisalan liiketoiminnan kasvu pandemian aikaisista pohjalukemista jatkui

Helsingin seudun majoitus- ja ravitsemis-alan liikevaihdon trendi kääntyi korona-viruspandemian aiheuttaman jyrkän laskun jälkeen kasvuun kuluvan vuoden toisella neljänneksellä ja ennakoarvion mukaan trendin kasvu jatkui heinä-syyskuussa. Edellisen vuoden tasoon nähden alan liikevaihto oli arvion mukaan vuoden kolmannella neljänneksellä 2 % korkeammalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Vuodesta 2016 alan liikevaihto on laskenut Helsingin seudulla 25 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet vajaat 5 % vuoteen 2016 nähden.

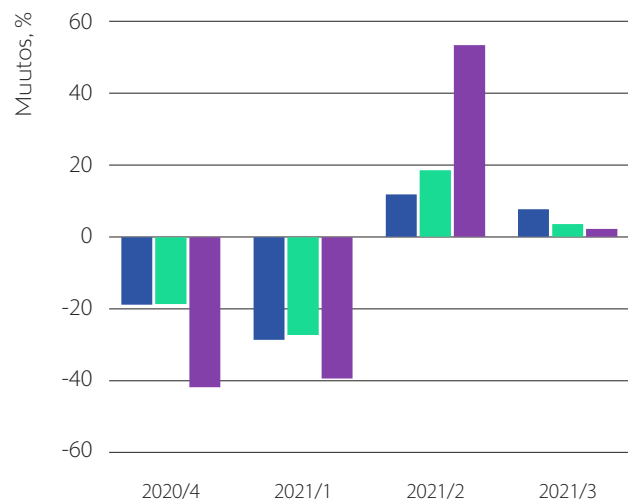
Alan palkkasumman trendi nousi vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen verrattuna palkkasumma oli alalla heinä-syys-

kuussa 4 % korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendi kasvoi. Vuoden takaiseen verrattuna henkilöstömäärä oli vuoden kolmannella neljänneksellä 8 % korkeammalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemisalan palkkasumma oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 8 % alemmalla tasolla kuin vuonna 2016. Alan henkilöstömäärä on laskenut vertailuvuodesta 19 %.

Majoitus- ja ravitsemisalalla oli työvoima-tutkimuksen mukaan noin 24 500 työpaikkaa Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana.

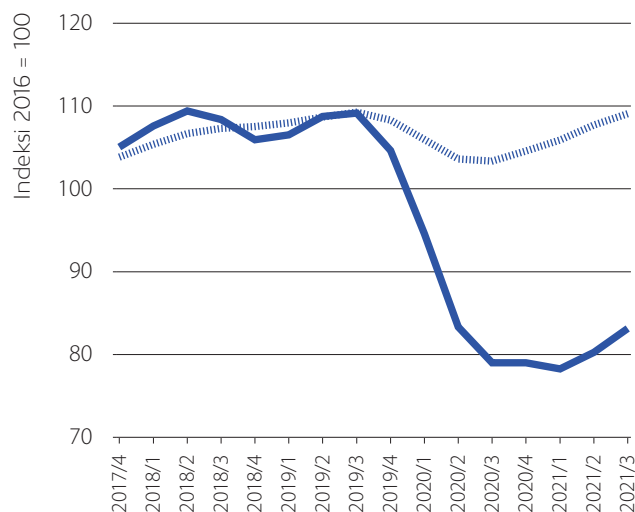

MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA

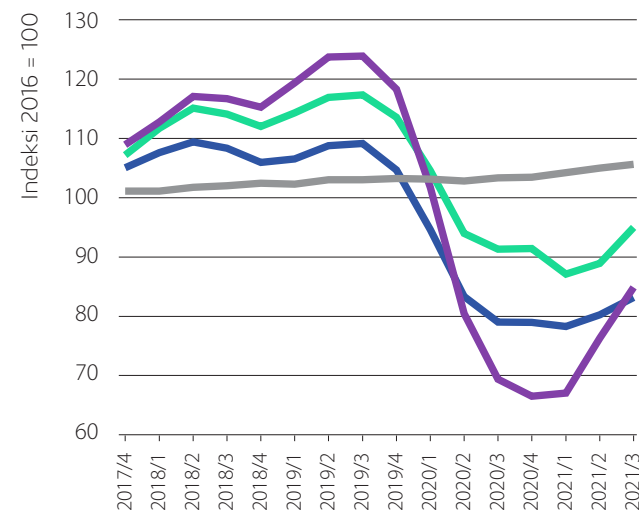
Majoitus- ja ravitsemisalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

Henkilöstön määrä majoitus- ja ravitsemisalalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Majoitus- ja ravitsemisala
- Kaikki toimialat

Majoitus- ja ravitsemisalan henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Kuluttajahinnat

Majoitus- ja ravitsemisalan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

RAHOITUSTOIMINTA

Rahoituspalvelut, vakuutustoiminta, rahoitusta ja vakuuttamista palveleva toiminta

Rahoitustoiminnan liiketoiminta kasvoi edellisvuodesta selvästi

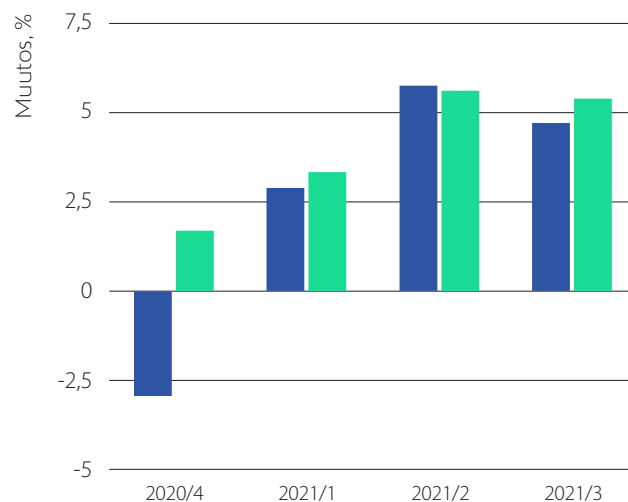
Helsingin seudun rahoitustoiminnan palkkasumman vahva kasvu jatkui kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen nähden alan palkkasumma oli heinä-syyskuussa 5 % korkeammalla tasolla. Rahoitustoiminnan palkkasumman trendi kasvoi myös koko maassa. Vuoteen 2016 verrattuna alan palkkasumma oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla keskimäärin 20 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta noin 5 %.

Alan henkilöstömäärän trendi pysyi ennallaan kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisen vuoden vastaavaan

aikaan verrattuna henkilöstömäärä nousi heinä-syyskuussa 5 %. Vertailuvuoteen nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 11 % korkeammalla tasolla.

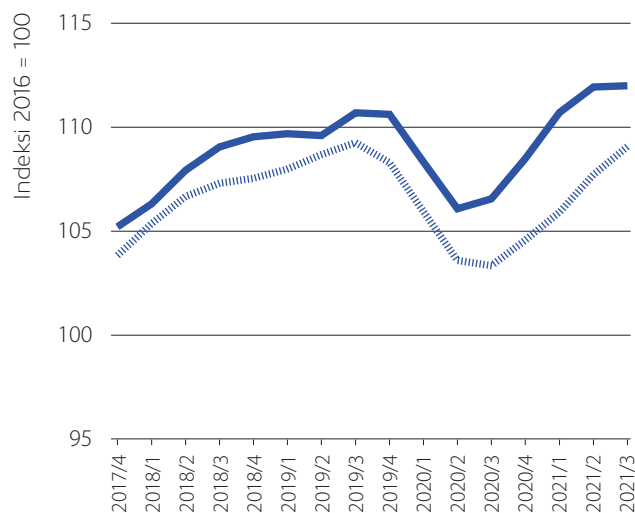
Rahoitustoiminnassa oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 27 100 työpaikkaa Helsingin seudulla.

RAHOITUSTOIMINTA

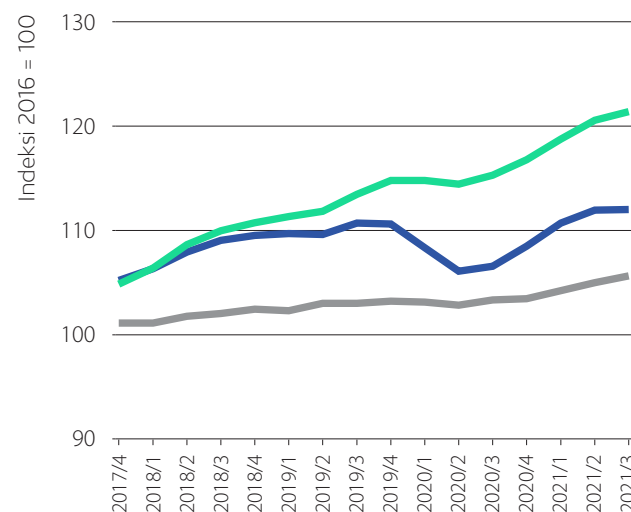
Rahoitustoiminnan henkilöstön määrä ja palkkasumma Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

■ Henkilöstö
■ Palkkasumma

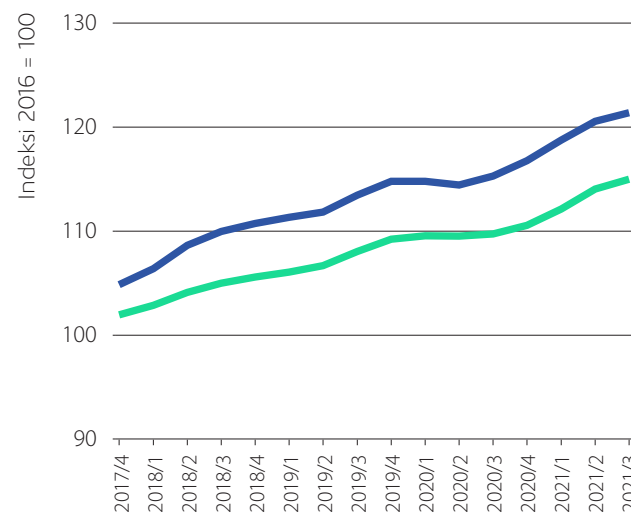
Henkilöstön määrä rahoitustoiminnassa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

— Rahoitustoiminta
- - - Kaikki toimialat

Rahoitustoiminnan henkilöstön määrä ja palkkasumma Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

— Henkilöstö
— Palkkasumma
— Kuluttajahinnat

Rahoitustoiminnan palkkasumma Helsingin seudulla ja koko maassa.

— Helsingin seutu
— Koko maa

PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE

Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liiketoiminta kasvoi edelleen vahvasti vuoden takaisesta

Liike-elämän palveluiden liikevaihdon trendin viime vuoden lopussa alkanut kasvu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä. Alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liikevaihto oli kuluvan vuoden heinä-syyskuussa edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan 8 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2016 tasoon nähden alan liikevaihto on kasvanut 17 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana vajaat 5 %.

Seudun liike-elämän palveluiden palkkasumman trendin vuoden 2020 lopussa alkanut kasvu jatkui kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä. Palkkasumma oli

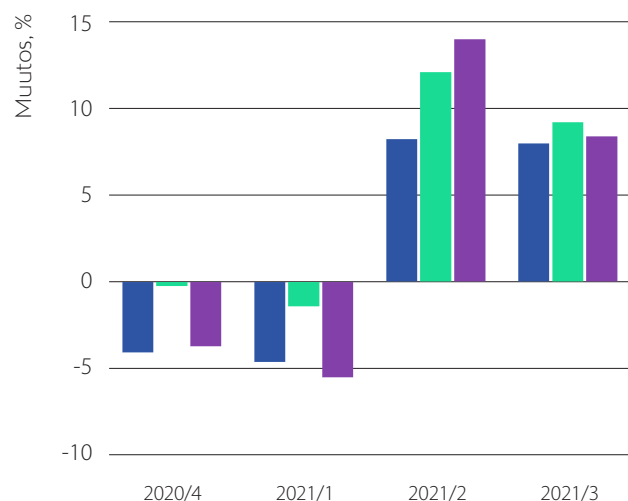
Kiinteistöpalvelut, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelutoiminta

alalla heinä-syyskuussa 9 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui. Vuotta aikaisempaan verrattuna henkilöstömäärä kasvoi 8 %. Vuoden 2016 tasoon nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 15 % ja palkkasumma 29 % korkeammalla tasolla.

Työvoimatutkimuksen mukaan liike-elämälle palveluja tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 138 900 työpaikkaa Helsingin seudulla.

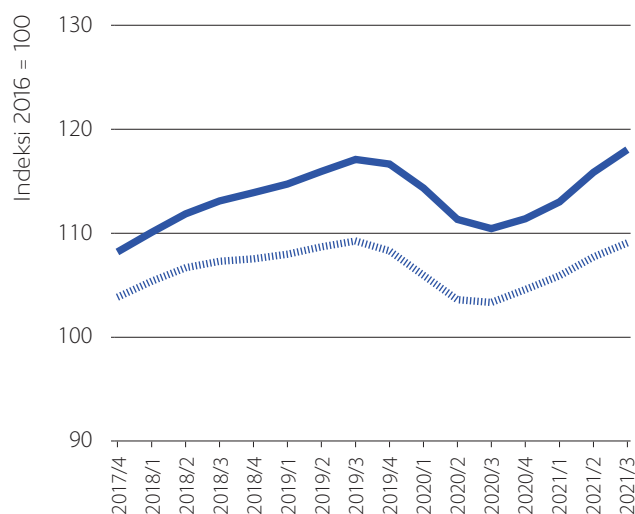

PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE

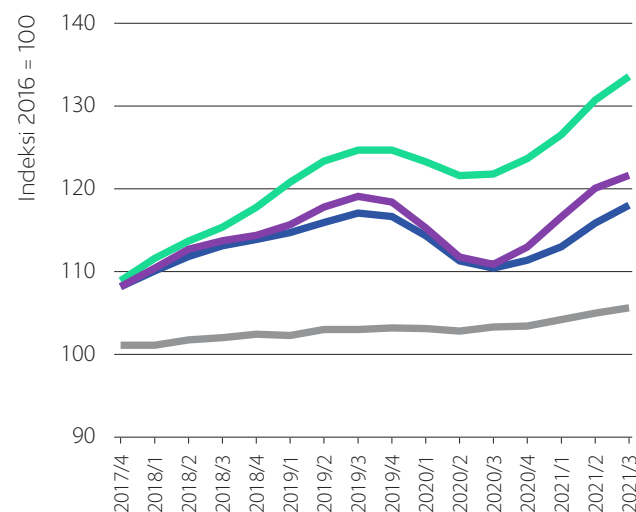
Liike-elämän palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

■ Henkilöstö
■ Palkkasumma
■ Liikevaihto

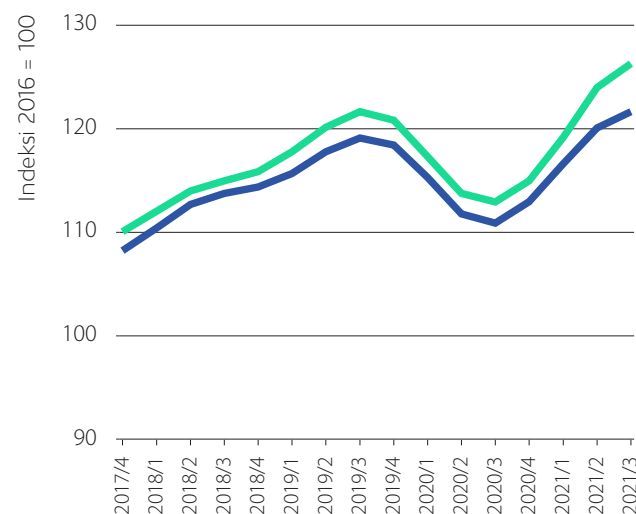
Henkilöstön määrä liike-elämän palveluissa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

— Liike-elämän palvelut
- - - Kaikki toimialat

Liike-elämän palveluiden henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

— Henkilöstö
— Palkkasumma
— Liikevaihto
— Kuluttajahinnat

Liike-elämän palveluiden liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

— Helsingin seutu
— Koko maa

INFORMAATIO JA VIESTINTÄ

Kustannustoiminta, elokuva- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen, radio- ja televisiotoiminta, televiestintä, ohjelmistot ja konsultointi, tietopalvelutoiminta

Informaatio- ja viestintäalan liiketoiminnan vahva kasvu jatkui

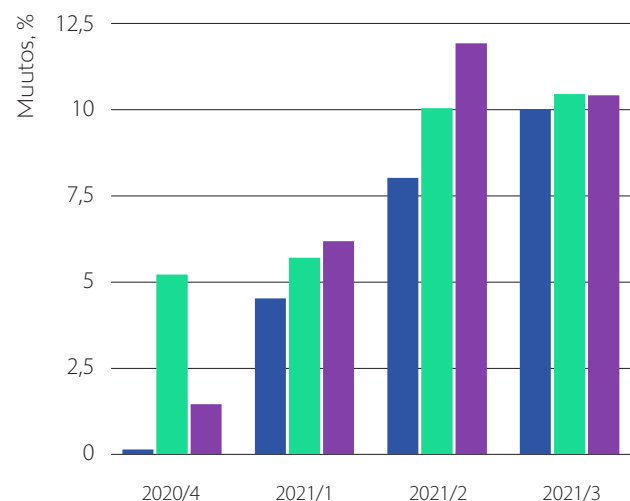
Helsingin seudun informaatio- ja viestintäalan liikevaihdon trendin viime vuoden loppupuolella alkanut kasvu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä. Alan liikevaihdon trendi kasvoi heinä-syyskuussa edelleen valtakunnallisestikin. Informaatio- ja viestintäalan liikevaihto oli kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä Helsingin seudulla arvion mukaan 10 % korkeammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuoteen 2016 verrattuna alan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 24 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet noin 5 % vertailuvuoteen nähden.

Informaatio- ja viestintäalan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui kuluvan vuoden heinä-syyskuussa. Edellisvuoden vastaavaan aikaan nähden henkilöstömäärä oli kol-

mannella neljänneksellä 10 % korkeammalla tasolla. Myös alan palkkasumman trendi kasvoi edelleen vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä. Vuotta aiempaan nähden palkkasumma kasvoi 10 %. Vuoden 2016 tasoon verrattuna alan palkkasumma on kasvanut 33 % ja henkilöstömäärä 25 %.

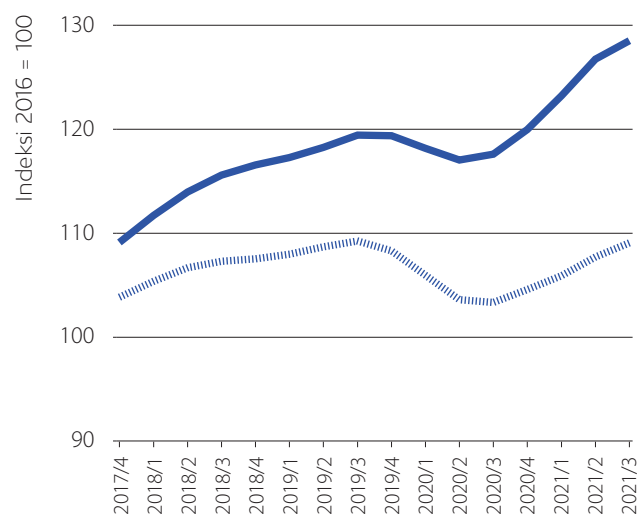
Informaatio- ja viestintäalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 74 200 työpaikkaa Helsingin seudulla.

INFORMAATIO JA VIESTINTÄ

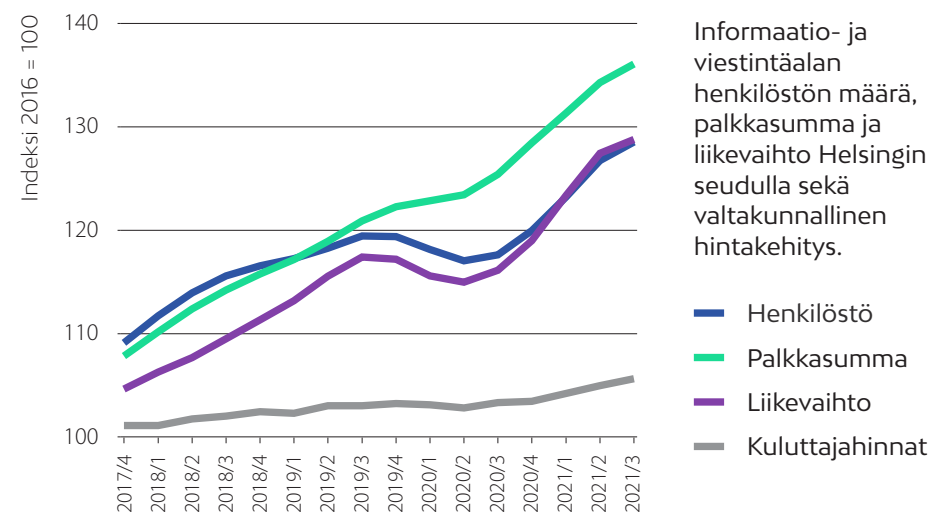
Informaatio- ja viestintäalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

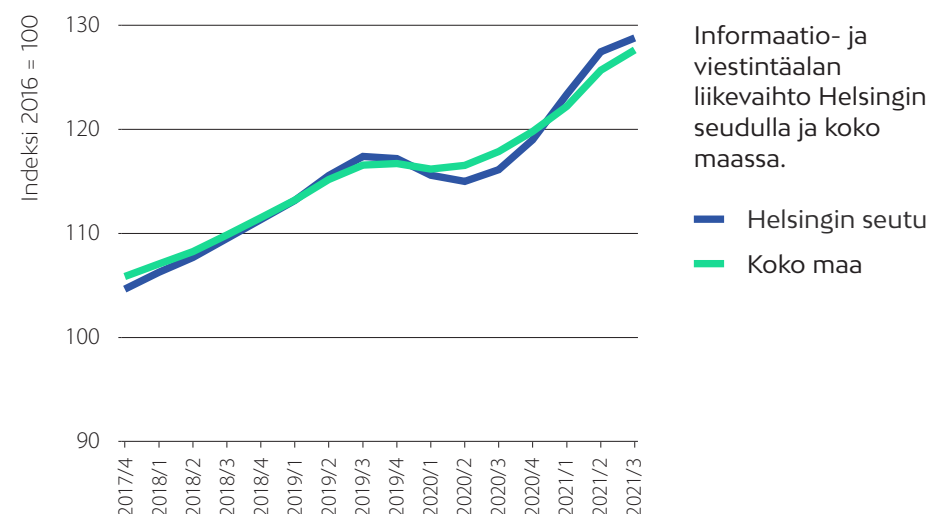
Henkilöstön määrä informaatio- ja viestintäalalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Informaatio ja viestintä
- Kaikki toimialat

Informaatio- ja viestintäalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Kuluttajahinnat

Informaatio- ja viestintäalan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

KULJETUS JA VARASTOINTI

Maaliikenne, vesiliikenne, ilmailiikenne, varastointi ja liikennettä palveleva toiminta, posti- ja kuriiritoiminta

Kuljetus- ja varastointialan liiketoiminta kasvoi edellisvuoteen verrattuna

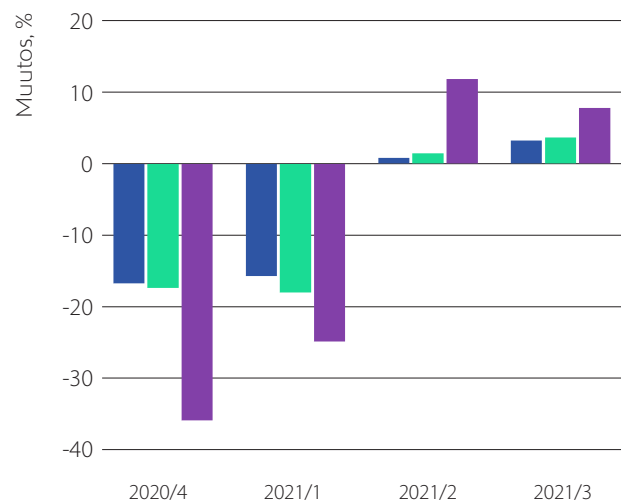
Helsingin seudun kuljetus- ja varastointialan yritysten liikevaihto laski koronaviruspandemian vaikutuksesta jyrkästi lähes koko vuoden 2020 ajan. Trendi kääntyi kuitenkin kasvuun kuluvaan vuoden alkupuolella ja pysyi ennakoarvion mukaan ennallaan heinä-syyskuussa. Valtakunnallisesti alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui vuoden kolmannella neljänneksellä. Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihto oli vuoden 2021 heinä-syyskuussa Helsingin seudulla edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan 8 % korkeammalla tasolla. Alan liikevaihto on supistunut seudulla 23 % vuodesta 2016. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta vajaat 5 %.

Kuljetuksen ja varastoinnin palkkasumman trendin vuoden toisella neljänneksellä alkanut kasvu jatkui. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma nousi heinä-syyskuussa 4 %. Alan palkkasumma oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 12 % alemmalla tasolla kuin vuonna 2016. Myös alan henkilöstömäärän trendi nousi edelleen. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä kasvoi 3 %. Alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 15 % alemmalla tasolla kuin vuonna 2016.

Kuljetuksen ja varastoinnin toimialan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 50 600 työpaikkaa Helsingin seudulla.

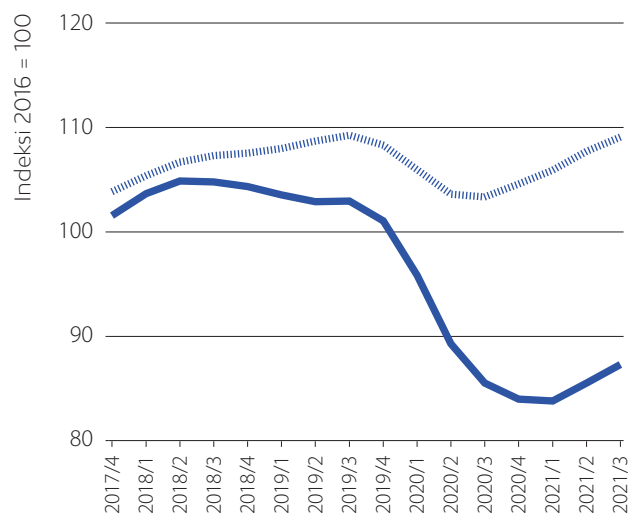

KULJETUS JA VARASTOINTI

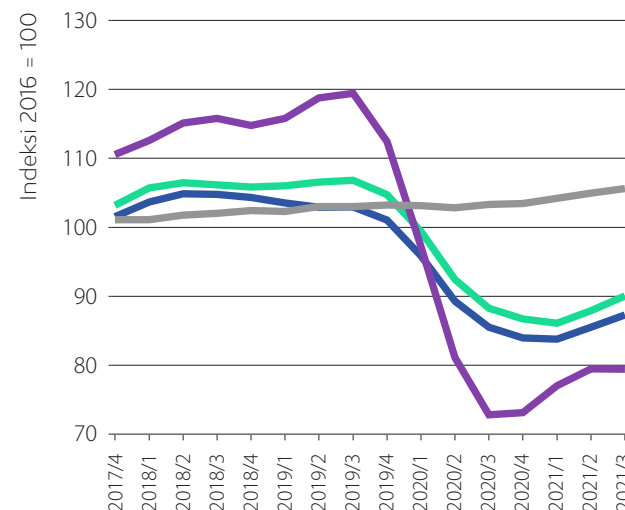
Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

Henkilöstön määrä kuljetus- ja varastointialalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Kuljetus ja varastointi
- Kaikki toimialat

Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Kuluttajahinnat

Kuljetus- ja varastointialan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

PALVELUT KOTITALOUKSILLE

Kotitalouksien palveluja tuottavien yritysten henkilöstömäärä ja palkkasumma kasvoivat selvästi vuotta aiemmasta

Kotitalouspalveluiden liikevaihdon trendin viime vuoden lopussa alkanut kasvu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä. Alan liikevaihdon trendi kasvoi myös koko maassa. Kotitalouspalveluiden liikevaihto oli Helsingin seudulla vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä arvion mukaan prosentin korkeammalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2016 tasoon verrattuna liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana alalla keskimäärin 12 % alemmalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuodesta noin 5 %.

Alan palkkasumman trendin kasvu jatkui kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen verrattuna palkkasumma kasvoi 8 %. Myös kotitalouspalveluiden henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui heinä-syyskuussa. Vuoden takaiseen verrattuna alan henkilöstömäärä oli vuoden kolmannel-

Yksityiset koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut, taiteet, viihde ja virkistys, muut palvelut

la neljänneksellä 7 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2016 tasoon nähden palkkasumma on kasvanut 14 %. Alan henkilöstömäärä on kasvanut 5 % vertailuvuoden tasosta.

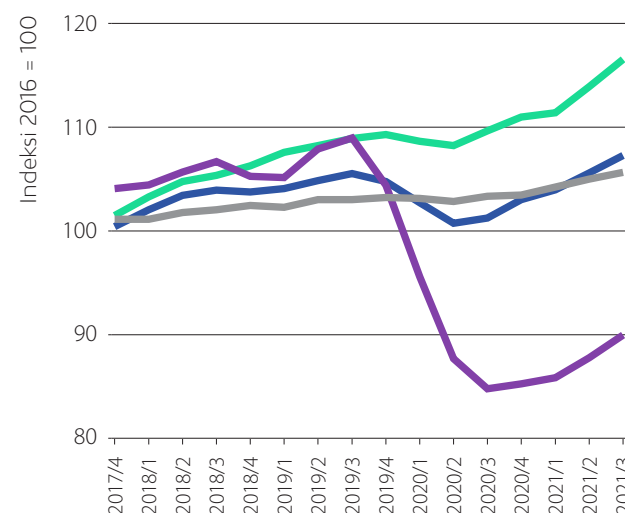
Palveluja kotitalouksille tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana työvoimatutkimuksen mukaan keskimäärin noin 81 700 työpaikkaa Helsingin seudulla.

PALVELUT KOTITALOUKSILLE

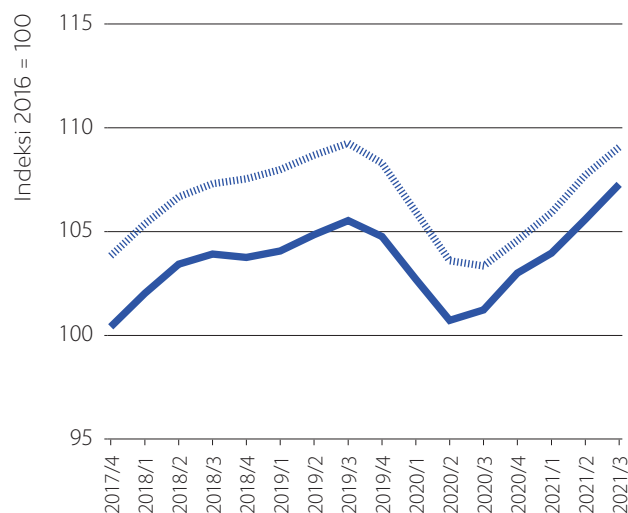
Kotitalouksien palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

Kotitalouksien palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Kuluttajahinnat

Henkilöstön määrä kotitalouksien palveluissa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Kotitalouksien palvelut
- Kaikki toimialat

Kotitalouksien palveluiden liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UUDELLAMAALLA

Uudenmaan yritysten suhdanneodotukset pysyivät ennallaan alkusyksyn aikana teollisuudessa ja rakentamisessa, mutta palvelualoilla näkymät vaimenivat hieman kesän jälkeen. Maakunnan yrityksissä puute ammattitaitoisesta työvoimasta on merkittävin tuotannon kasvun este.

Suhdannenäkymät

Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen yritysten lähitulevaisuuden suhdannenäkymien kohentuminen kevään 2020 pudotuksesta tasaantui kuluvan vuoden heinäkuussa ja odotukset pysyivät ennallaan lokakuussa. Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa 13. Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen odotukset olivat lokakuussa koko maan keskiarvoa myönteisemmät.

Palveluyritysten suhdanneodotukset eivät enää parantuneet alkusyksyn aikana, mutta säilyivät edelleen myönteisinä. Lokakuussa suhdannenäkymien saldoluku oli Uudenmaan palveluyrityksissä 12, kun heinäkuussa maakunnan palveluyritysten odotuksia kuvaava saldoluku oli 28. Palvelualojen suhdannenäkymät olivat lokakuussa Uudellamaalla hieman paremmat kuin valtakunnallisesti.

Uudenmaan yrityksissä henkilöstön määrän ennakkoidaan kasvavan lähikuukausina. Henkilöstöodotuksia seuraavan kolmen

kuukauden aikana kuvaava saldoluku oli lokakuussa maakunnan yrityksissä 19.

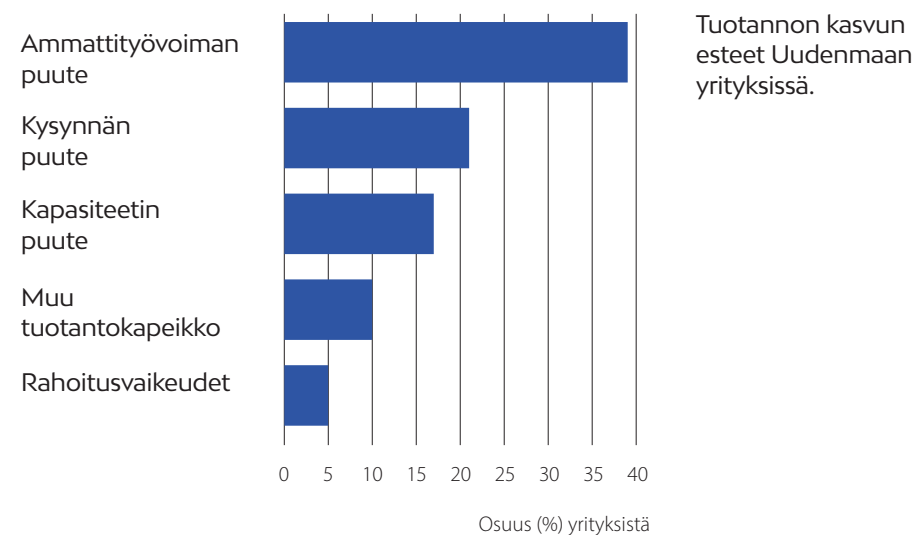
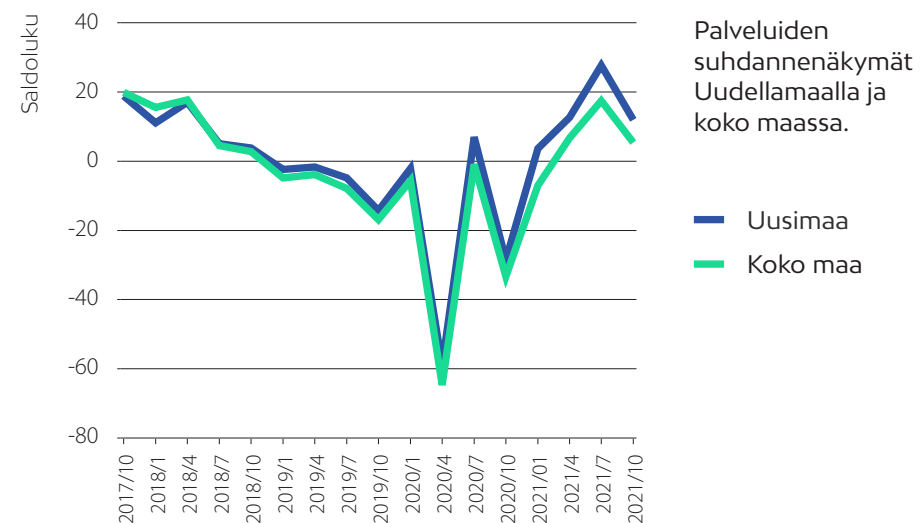
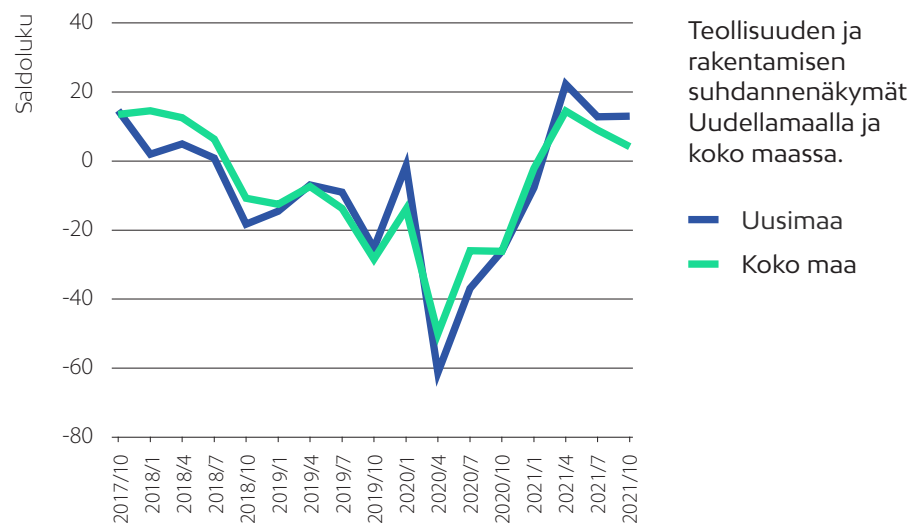
Tuotannon kasvun esteet

Tuotantokapeikkoja oli vuoden 2021 lokakuussa 71 %:lla Uudenmaan yrityksistä. Pula ammattityövoimasta oli lokakuussa yleisin tuotannon kasvun este 39 %:n osuudella (heinäkuussa 30 %). Kysynnän heikkous oli lokakuussa kapeikkotekijä 21 %:lla alueen yrityksistä. Kapasiteetin puute oli ongelmana 17 %:lla yrityksistä.

Tietolähde: Elinkeinoelämän keskusliitto, suhdannebarometri.

Suhdannebarometri perustuu teollisuus- ja palveluyrityksille tehtävään kyselyyn. Suhdannenäkymäsaldoluku kuvaa yritysten yleisiä lähitulevaisuuden suhdanneodotuksia. Saldoluku on suhdanteiden paranemista odottavien ja huononemista odottavien vastaajien %-osuuksien erotus.

YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UDELLAMAALLA

VAIHTUVA TEEMA

RAKENTAMINEN HELSINGIN SEUDULLA

Helsingin seudun asuntotuotannon volyymi pysyi vuonna 2021 edellisen vuoden tasolla. Sen sijaan toimitilarakentaminen on hiljentynyt viime vuosikymmenen loppuvuosien tasoon verrattuna.

Helsingin seudulla valmistui lähes 18 000 asuntoa vuoden pituisella jaksolla lokakuusta 2020 syyskuuhun 2021. Määrä nousi hieman edellisvuodesta, mutta ei yltänyt vuoden 2019 huipputasoon. Asuinrakennusten kerrosalalla mitattuna valmistuneiden asuinrakennusten volyymi on pysynyt vakaana kolmen vuoden ajan, noin 1,4 miljoonan kerrosneliömetrin vuositasolla.

Asuinrakennusten rakennuslupien ja aloitusten kerrosala kääntyi uudelleen nousuun vuonna 2020. Viimeksi kuluneen vuoden

aikana asuinrakennusten aloituksia kertyi poikkeuksellisen paljon, 1,8 miljoonaa kerrosneliömetriä. Sen sijaan toimitilarakentamisen (muu kuin asuinrakentaminen) lupien, aloitusten ja valmistuneiden rakennusten volyymi oli laskusuunnassa vuonna 2021.

Valmistuneiden asuntojen määrä kasvoi tuntuvasti edellisvuodesta Espoossa, jossa valmistui yli 5 000 asuntoa. Helsingissä ja KUUMA-seudulla tuotanto laski hieman viime vuoteen 2020 verrattuna. Vantaalla määrä on supistunut kahden-kolmen vuoden takaisista huippulukemista. Helsingin seudulla valmistuneiden asuntojen määrä on varsin suuri suhteessa valmistuneeseen asuinpinta-alaan, sillä uusien asuntojen keskikoko on pienentynyt 10 vuodessa merkittävästi. Uudessa asunnossa oli keskimäärin 57 huoneistoneliömetriä vuonna 2021, kun keskiarvo vuonna 2011 oli 79 neliömetriä. Taustalla on mm. omakotitalojen osuuden supistuminen valmistuneista asunnoista viime vuosikymmenellä.

Toimitilarakentaminen (sisältäen muun kuin asuinrakentamisen) oli Helsingin seudulla huipputasolla vuosina 2016–2018, jolloin valmistui enimmillään yli 1,2 miljoonaa kerrosneliömetriä vuodessa. Siihen verrattuna viimeksi kuluneen vuoden volyymi, vajaa 750 000 kerrosneliömetriä valmistunutta kerrosalaa, on alhainen. Toimitilarakentamisen vuosittaiset vaihtelut ovat suuria, koska siihen vaikuttaa huomattavasti suurten yksittäisten kohteiden valmistumisen ajoittuminen.

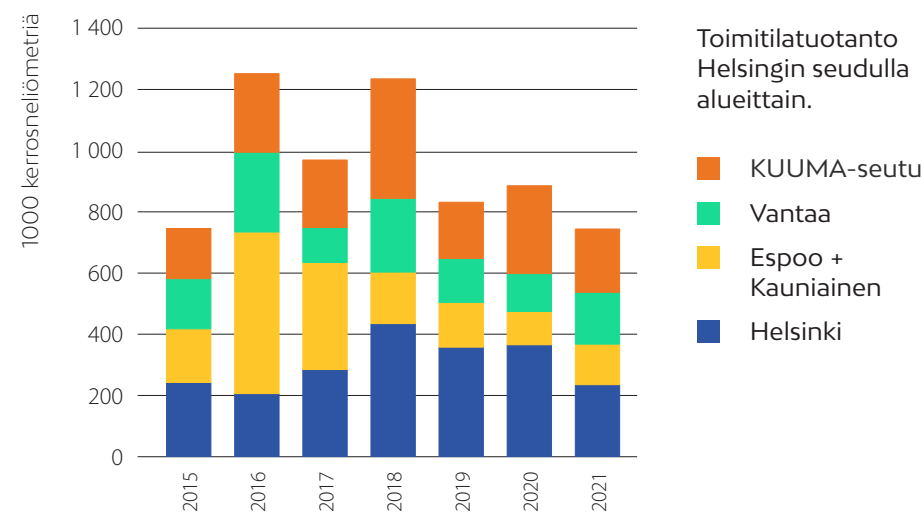
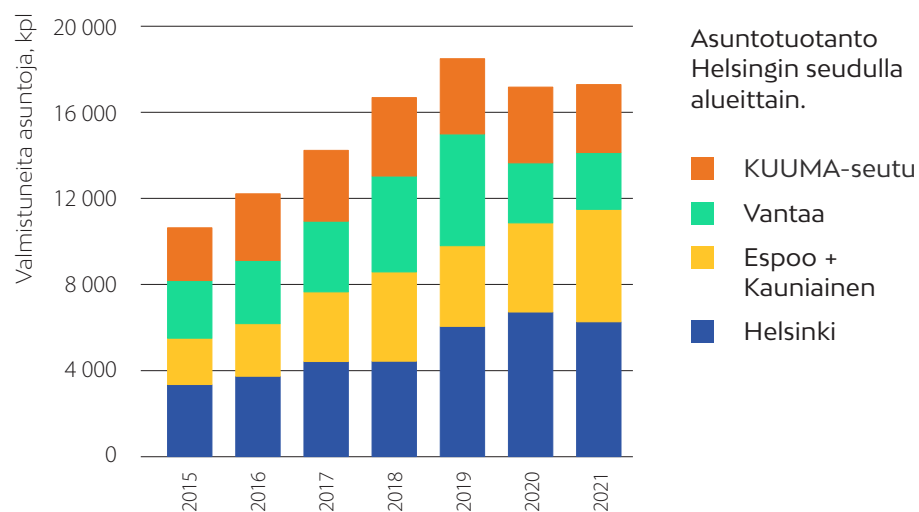
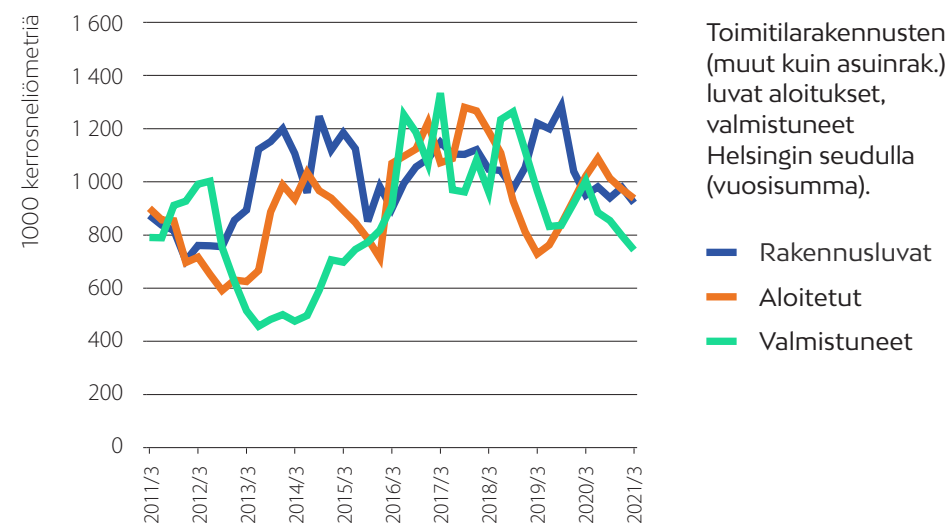
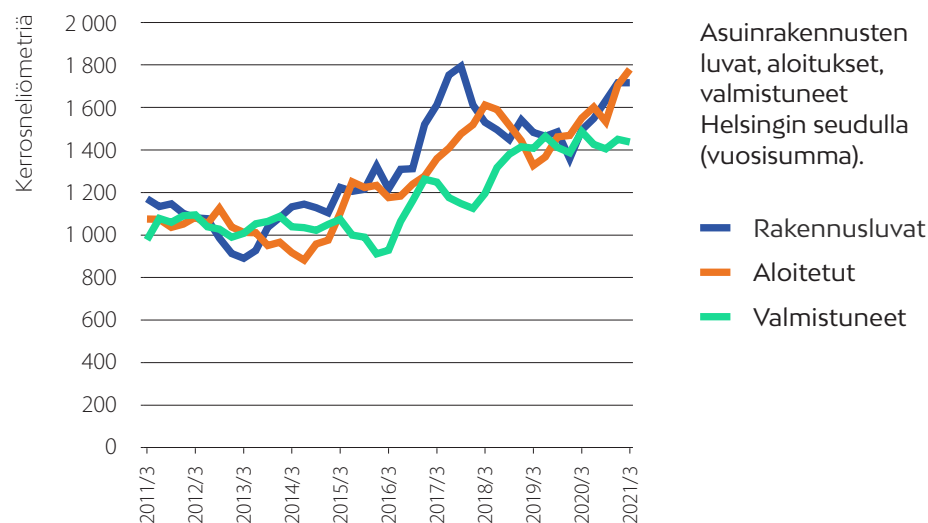
Toimitilarakentamisen volyymista vuosina 2015–2020 yli 40 % koostui logistiikkaan liittyvistä rakennuksista ja neljännes liike- ja toimistorakennuksista. Yhteiskunnallisten palveluiden rakennusten osuus oli viidennes. Teollisuusrakennusten volyymi oli alle kymmenys.

Tietolähde: Tilastokeskus, rakennus- ja asuntotuotantotilasto.

Vuoden 2021 tiedot perustuvat jakson 10/2020–09/2021 ennakkotietoihin.

VAIHTUVA TEEMA

RAKENTAMINEN HELSINGIN SEUDULLA

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALAKATSAUS 4 | 2021

12.1.2022

TIETOLÄHTEET JA KÄSITTEET

Liikevaihto on Helsingin seudulla toimivien yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden myynnin ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennusteeseen. Tietolähde: Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon alv-suoritustiedot). Ennakoarvio: Kaupunkitutkimus.

Palkkasumma on Helsingin seudulla toimivien yritysten ja muiden yhteisöjen maksamien palkkojen yhteenlaskettu arvo. Tietolähde: Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon työnantajasuoritustiedot).

Toimialoitteiset liikevaihto- ja palkkasumma-kuvaajat esitetään kunkin ajankohdan mukaisin käyvin arvoin vähentämättä inflaation vaikutusta. Kunkin toimialan yhteydessä esitetään valtakunnallinen hintakehitys vertailuksi.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää. Henkilöstömäärän indikaattori estimoidaan yritys- ja toimipaikkarekisterin henkilöstötiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasumman perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon perusteella. Indikaattorin laskenta: Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu.

Tietojen korjautuminen: Liikevaihto-, palkkasumma- ja henkilöstömäärätiedot korjautuvat tietojen tarkentuessa vuoden päähän taaksepäin. Tästä syystä uusimman katsauksen tiedoissa on poikkeamia aikaisempiin katsauksiin verrattuna.

Työlliset ovat 15–74-vuotiaita Helsingin seudulla asuvia, jotka ovat olleet työllisiä tutkimusjakson aikana. Lomautetut kuuluvat työllisiin, jos tilapäinen poissaolo on kestänyt alle 3 kuukautta. Työpaikoilla tarkoitetaan niiden työllisten määrää, joiden työpaikka sijaitsee Helsingin seudulla. Työtunteihin lasketaan aika-, urakka- ja palkkiotyön tehdyt työtunnit sekä sunnuntai- ja ylityötunnit. Työpaikka-, työllisyys- ja työtuntitiedot perustuvat kuukausittain toistuvaan otostutkimukseen, johon pienten toimialojen kohdalla sisältyy kohtalainen virhemarginaali. Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Tuotanto kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiviteettia käyttäen seuraavia tietoja:

- Helsingin seutu: Toimialoitteisten liiketoimintakuvaajien perusteella konstruoitu ennakoiva kuvaaja. Viimeisen neljänneksen tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvioihin. Kuvaaja ja ennakoarvio: Kaupunkitutkimus.
- Suomi: Kansantalouden neljännesvuositilinpidoon bruttokansantuote kiintein vuoden 2015 hinnoin. Tietolähde: Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito.

Hinnat: Katsauksessa käytetään seuraavia valtakunnallista hintakehitystä kuvaavia indikaattoreita: kuluttajahintaindeksi, tukkuhintaindeksi, teollisuuden tuottajahintaindeksi ja rakennuskustannusindeksi. Katsauksessa kaikki hintaindeksit on muutettu siten, että niiden vertailuvuotena on 2016. Tietolähde: Tilastokeskus.

Indeksisarjat, jotka esitetään kuvioissa, ovat kausitasoitettuja trendejä. Katsauksessa käytetään X11-kausitasoitusmenetelmää. Indeksisarjojen vertailuvuosi on 2016.

Muutokset: Kuvioissa (muutos edellisestä vuodesta tai vuodesta 2016) on käytetty alkuperäisen sarjan muutoksia, ei kausitasoitettua trendin muutoksia.

Helsingin seutu

Pääkaupunkiseutu	8 Kirkkonummi
1 Helsinki	9 Mäntsälä
2 Espoo	10 Nurmijärvi
3 Vantaa	11 Pornainen
4 Kauniainen	12 Sipoo
	13 Tuusula
	14 Vihti

Kehyskunnat
5 Hyvinkää
6 Järvenpää
7 Kerava

